

Vedlegg D: Informasjonstjenesten

Medienes oppgave

Medienes oppgave er å fortelle om det som hender i vårt samfunn, sette søkelys på enkelthendelser og utviklingstendenser. Deres nyhetsjakt retter seg mot det nye, det uventede, det overraskende. En forurensning er utvilsomt en slik nyhet. Alle som blir berørt av en slik nyhet, må regne med å være i nyhetsreporterernes interessefelt.

En jobb å gjøre

Ved en akutt forurensning har journalistene en legitim jobb å gjøre. De arbeider på vegne av tusener av lesere, lyttere og seere. De vil spørre: Hva har skjedd? Hvorfor skjedde det? Hvilke konsekvenser får det? Hva kan gjøres for å hindre gjentagelse? Jo større omfang en forurensning har, jo mer særegen en ulykke synes å være, jo større vil tilstrømningen av reportere være. Både fra lokalpressen, distriktsavisene, riksavisene og fra radio og fjernsyn.

Når utslippet har skjedd

Vær forberedt på at mediene som oftest vil få vite om forurensningen umiddelbart etter at den er skjedd. De første henvendelsene vil trolig komme over telefon, men snart vil man kunne ha et antall reportere på stedet. I mange tilfeller vil det være klokt selv å ta initiativet snarest, f.eks. ved å ta kontakt med NTB, lokalpressen og NRK/TV2. Ved å gi endel faktiske opplysninger kan man bidra til å hindre rykter, overdrevne forestillinger om skadens omfang osv i startfasen. Feilaktigheter som blir spredd umiddelbart etter en forurensning, kan være vanskelig å korrigere senere. Vær oppmerksom på at det er mange nettaviser som ønsker oppdateringer ofte.

Pressekonferanse

Svar på spørsmål fra pressen i den utstrekning det er tid. Fastsett også tidspunkt for en pressekonferanse hvor det kan legges frem foreløpige opplysninger om situasjonen. Det er gunstig om det ikke går for lang tid før den første pressekonferansen holdes. Er man ikke i stand til å betjene pressen fortløpende innimellom hoved-gjøremålene, er det praktisk å holde en presseorientering morgen og kveld, f.eks. kl. 1000 og 1800. Vær oppmerksom på at alle reportere vil ønske seg sin egen vinkling på stoffet. Vis forståelse selv om man får de samme spørsmål om og om igjen. Blir man av tidsnød eller andre grunner tvunget til å gjøre et valg mellom mediene, velg NTB som de fleste andre medier har en avtale med.

Noen gode råd

- Vis generell imøtekommenhet overfor mediene. En jevn pålitelig strøm av sikker informasjon er det beste grunnlag for et tillitsforhold.
- Ikke vær redd for å ta kontakt med mediene med informasjon man mener er viktig å få ut til allmennheten.
- Man bør holde seg til sitt eget ansvarsområde, unngå å omtale andres.
- Blir man bedt om uttalelser av prinsipiell karakter, vurder om ikke annen myndighet bør svare.
- Gi faktiske opplysninger, unngå spekulative utsagn. Motvirk uklarhet i en uoversiktlig situasjon. Legg større vekt på oppryddingsinnsatsen enn omfanget av forurensningen, hvis denne er usikker. Hold deg til sannheten, slå aldri en bløff. Tro ikke at du kan beherske massemediene ved å gi feilinformasjon eller vende journalistene ryggen.
- Blir man bedt om å skildre, bør man holde seg til det man har opplevd. Snakk enkelt, unngå fremmedord - de færreste journalister kjenner fagområdet.
- Unngå uttalelser om skyldspørsmål eller ulykkens årsak før disse definitivt er fastslått, noe som vanligvis skjer lenge etter.

- Det vil være dumt å prøve å utnytte situasjonen til egen fordel på bekostning av andre. Unngå kompetansestrid
- Alle spørsmål om menneskers liv og helse henvises til politiet.
- Man bør ikke føle seg forpliktet til å stå personlig fram i intervjuer i radio og fjernsyn. Men det er ofte en fordel, fordi man da selv kan velge ord og uttrykk og faren for misforståelser reduseres.
- Man kan på forhånd kreve å få vite i hvilken sammenheng ens uttalelser skal brukes og hvilke spørsmål reportereren vil stille.
- Vær oppmerksom på at radio- eller fjernsynsintervju ofte må redigeres. I prinsippet kan man forlange å få avspilt den redigerte versjon før sending, men dette vil i praksis ofte være vanskelig å gjennomføre. I travle situasjoner må man basere seg på et tillitsforhold mellom intervjuer og intervjuobjekt
- Ikke vær redd for å appellere til tv-kanaler eller aviser om å vise midlertidig tilbakeholdenhet med opplysninger hvis dette synes nødvendig - det vil som oftest bli respektert.
- Media har en plikt til å korrigere feilaktige opplysninger, men be dem bare gjøre det når du mener det er svært viktig. Ikke bruk tid på å krangle med media.